

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
імені АДМІРАЛА МАКАРОВА

ГУМАНІТАРНИЙ ВІСНИК НУК

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

ВИПУСК 17

Миколаїв
2024

Редакційна колегія збірника:

Бобіна О. В., канд. іст. наук, доц. (Миколаїв)
Вашкевич В. М., д-р філос. наук, проф. (Київ)
Гогоренко О. В., д-р філол. наук (Миколаїв)
Деркач В. М., заслужений тренер,
канд. наук з фіз. виховання та спорту, доц. (Миколаїв)
Карсканова С. В., канд. психол. наук, доц. (Миколаїв)
Коваль С. С., канд. фіз.-мат. наук, доц. (Миколаїв)
Матійко О. В., заслужений діяч мистецтв (Миколаїв)
Міняйлова А. В., канд. пед. наук, доц. (Миколаїв)
Наливайко В. С., канд. техн. наук, проф. (Миколаїв)
Трибулькевич К. Г., д-р пед. наук, доц. (Київ)
Філатова О. С., д-р філол. наук, проф. (Миколаїв)
Філіппова Н. М., канд. філол. наук, проф. (Миколаїв)
Чугуєва І. Є., канд. психол. наук, доц. (Миколаїв)
Яцунський О. С., заслужений тренер, доц. (Миколаїв)

Відповідальний за випуск: **Бобіна О. В.**

*Друкується за рішенням Вченої ради
Навчально-наукового гуманітарного інституту
Національного університету кораблебудування
імені адмірала Макарова
(протокол № 3 від 24.10.2024 р.)*

Гуманітарний вісник НУК: збірник наукових праць. — Випуск 17. —
Г 94 Миколаїв : Іліон, 2024. — 122 с.

У віснику опубліковані статті, що узагальнюють досвід роботи та результати досліджень у сфері вищої освіти та інших галузях знань. Основні рубрики вісника відповідають напрямам гуманітарної підготовки та соціально-гуманітарної освіти, яка здійснюється Навчально-науковим гуманітарним інститутом Національного університету кораблебудування. Вісник розрахований на викладачів, наукових працівників, фахівців, молодих науковців у сфері вищої освіти.

УДК 001(062.552)

© Національний університет кораблебудування
імені адмірала Макарова, 2024

УДК 628.1:504.5:355.01](477.73-21Миколаїв)

Сонечко О. С.викладач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін та філософії, Навчально-наукового гуманітарного інституту Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова (Україна, Миколаїв), sonchkooolga@gmail.com**Сугакова П. В.**студентка спеціальності 053 Психологія, Навчально-науковий гуманітарний інститут Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова (Україна Миколаїв), polina_sugakova@icloud.com

ПРОБЛЕМА ВОДОПОСТАЧАННЯ МІСТА МИКОЛАЄВА В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОЇ АГРЕСІЇ: ВИКЛИКИ ТА МЕДИКО-СОЦІАЛЬНІ НАСЛІДКИ

У статті розглянуто критичний стан системи водопостачання міста Миколаїв під час повномасштабного вторгнення РФ. Проаналізовано поточний стан водопровідної мережі, якість питної води та її вплив на здоров'я населення. Запропоновано комплекс заходів для відновлення та модернізації системи водопостачання міста.

Ключові слова: водопостачання, якість води, військова агресія, критична інфраструктура, громадське здоров'я, захворюваність.

Мета дослідження: Аналіз сучасного стану системи водопостачання міста Миколаєва, визначення впливу воєнних дій на погіршення якості води, оцінка медико-соціальних наслідків для населення та розробка рекомендацій щодо відновлення і модернізації водопровідної інфраструктури.

Проблема якості води в Миколаєві має доволі глибоку та давню історію. Протягом останніх десятиліть місто мало справу з серйозними викликами у сфері водопостачання. Так, інфраструктура, що була збудована ще за радянських часів, досягла свого критичного рівня зношеності – понад 70% мереж на початку 2022 р. потребували капітального ремонту або повної заміни. Очисні споруди використовували застаріле обладнання, що не забезпечувало належного рівня очищення води.

З початком повномасштабного вторгнення ситуація у сфері водопостачання значно погіршилася. Здійснюючи агресивні воєнні дії, російські війська з початку повномасштабного вторгнення цілеспрямовано атакували об'єкти критичної інфраструктури по всій країні, і наше місто не стало виключенням. 12 квітня 2022 р. окупанти здійснили багаторазові обстріли водогону Дніпро – Миколаїв, завдаючи шкоди насосним станціям та руйнуючи очисні споруди. Близькість головного водозабору до лінії вогню не давала можливості здійснити ремонтні роботи. Таким чином, місто повністю було відрізане від водних ресурсів Дніпра та залишилося без централізованого водопостачання. Декілька невдалих спроб з проведення ремонтних робіт змусили керівництво шукати альтернативні шляхи забезпечення міста водою. Буріння свердловин з технічною та питною водою, доправлення води з інших міст (Одеса, наприклад) не могли повноцінно задовольнити потреби громадян, отже, необхідно було шукати інший варіант. Таким чином, було прийнято рішення направити у міський водогін воду з річки Південний Буг та використовувати її тільки для

задоволення так званих «технічних потреб». Як свідчили подальші події, таке рішення було дещо суперечливим.

Наявність у водогоні води низької якості призвела до появи наступних проблем.

По-перше, мешканці міста все одно мають самостійно забезпечувати себе питною водою, користуючись свердловинами в різних районах та частинах міста. Така щоденна рутинна є неабияким випробуванням для певних категорій громадян: пенсіонери, люди похилого віку, батьки з малими дітьми. Особливо складно це для пенсіонерів, які через вік і фізичні обмеження відчувають сильне навантаження. Вони часто не мають сил нести повні баклажки до своїх домів, а це ставить під загрозу їх здоров'я та безпеку, посилюючи і без того нелегке життя в умовах воєнних дій.

По-друге, навіть після впровадження водозабору води з Південного Бугу, ситуація з водопостачанням у Миколаєві залишається критичною. Вода подається нестабільно, спостерігається підвищена мінералізація, невідповідність санітарним нормам, погіршення запаху, смаку, кольору та наявність механічних домішок. Усе це ставить під загрозу здоров'я населення.

Сучасні медичні дослідження свідчать, що вживання неякісної води може викликати численні захворювання. У короткостроковій перспективі можливі гострі кишкові інфекції, такі як діарея, гастроентерит, дизентерія, вірусні захворювання, алергічні реакції у вигляді шкірних висипів, свербожу та подразнення слизових оболонок. У довгостроковій перспективі споживання неякісної води може призводити до хронічних захворювань травної системи (гастрити, виразкова хвороба, коліти), хвороби нирок (сечокам'яна хвороба, хронічний пієлонефрит), ендокринних порушень, зниження імунітету та навіть збільшення ризику онкологічних захворювань. Особливу загрозу неякісна вода

становить для найуразливіших груп населення: дітей раннього віку через незрілість їхньої імунної системи, вагітних жінок з ризиком для розвитку плоду, людей похилого віку та осіб із хронічними хворобами або імунodefіцитом.

По-третє, так звана «технічна вода» через високий вміст солей та інших шкідливих речовин становить пряму загрозу для міського водогону. Її хімічний склад та низький ступінь очищення призводить до постійних проривів та аварій, шкодить обладнанню та додає клопоту комунальним службам міста.

Вирішення проблеми водопостачання потребує на сьогодні негайних комплексних заходів. У короткостроковій перспективі в першу чергу необхідно відновити пошкоджену інфраструктуру, встановити додаткові системи очищення води, забезпечити автономне енергопостачання об'єктів водоканалу та організувати постачання питної води для населення. Також слід проводити профілактичні заходи для мешканців: обов'язково кип'ятити водопровідну воду, використовувати побутові фільтри з регулярною заміною фільтруючих елементів, уникати води з непевних джерел та своєчасно звертатися до лікаря у разі появи симптомів захворювань.

Що ж стосується довгострокової перспективи, то тут питання, що постають перед владою та громадянами, є набагато складнішими. Так, в Миколаєві необхідно провести повну модернізацію системи водопостачання. Це має передбачати повну заміну всіх труб водогону, встановлення сучасне очисне обладнання, впровадження автоматизованих систем контролю за якістю води. Також місто має потребу у створенні резервних джерел водопостачання. Розроблення та впровадження системи моніторингу стану водопровідної мережі має позитивно вплинути на вирішення вищеперерахованих питань.

Отже, проблема якості води в Миколаєві є надзвичайно серйозною і потребує негайного вирішення. Військова агресія східних сусідів лише загострила існуючі проблеми та створила нові виклики. Без комплексного підходу до вирішення цієї проблеми місто ризикує зіткнутися з серйозною медико-соціальною кризою. Необхідно відновити пошкоджену інфраструктуру, забезпечити належне очищення води, впровадити систему моніторингу якості, регулярно інформувати населення та розробити довгострокову стратегію модернізації системи водопостачання.

Sonechko O. S., Lecturer of the Department of Social and Humanitarian Sciences and Philosophie, Educational and Research Institute of Humanities of Admiral Makarov National University of Shipbuilding (Ukraine, Mykolaiv), sonechkoolga@gmail.com

Sugakova P., Student of the Specialty 053 Psychology, Education and Research Institute of Humanities of Admiral Makarov National University of Shipbuilding (Ukraine, Mykolaiv), polina_sugakova@icloud.com

THE ISSUE OF WATER SUPPLY IN MYKOLAIV UNDER MILITARY AGGRESSION: CHALLENGES AND MEDICO-SOCIAL CONSEQUENCES

This thesis examines the critical state of the water supply system in Mykolaiv, which has significantly deteriorated due to deliberate destruction of critical infrastructure during the full-scale Russian invasion. The current state of the water supply network, water quality, and its impact on public health are analyzed. A comprehensive set of measures for restoration and modernization of the city's water supply system is proposed.

Key words: water supply, water quality, military aggression, critical infrastructure, restoration, public health, morbidity.

ЗМІСТ

ДИЗАЙН

Матійко Н. О., Дюміна К. М.	
Концептуальна модель бренд-дизайну в умовах цифрової конкуренції.....	3
Матійко О. В., Куприяненко А. О.	
Вплив просторового макетування на естетичні та функціональні аспекти дизайну інтер'єру.....	5
Портнов Д., Кульчинська В.	
Творчі студентські виставки в контексті формування навичок студентів-дизайнерів	7
Сергієнко О. М., Кульчинська В. А.	
Використання виробів зі скла в оздобленні мінімалістичного інтер'єру.....	9
Сергієнко О. М., Толкушкіна А.	
Фотографія як засіб сюжетної організації літературного твору	11
Чигінцев С. І., Чигінцева О. В.	
Основні етапи при проєктуванні елементів дитячого майданчика.....	13
Данильченко Н. В., Гавловська Д.	
Інтеграція конкурсів з дизайну в навчальний процес.....	14

ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І ОЛІМПІЙСЬКИЙ СПОРТ

Багбеков Т. Р., Савіна О. Ю.	
Розвиток тенісу як олімпійського виду спорту	16
Бровко А. С., Сокол О. В.	
Кікбоксинг сольні композиції (музичні форми)	23
Бурдін Д. С., Савіна О. Ю.	
Психосоціальна та фізична реабілітація ветеранів війни на Миколаївщині	25
Гриник Є. І., Бірюк С. В.	
Історичні аспекти розвитку легкої атлетики на Миколаївщині.....	28
Дон А. Г., Савіна О. Ю.	
Тенденції управління сферою фізичної культури і спорту в умовах глобалізації	31
Дратман Л. С., Сокол О. В.	
Художня гімнастика як специфічна система фізичного виховання дівчат.....	35
Кузікова Р. С., Деркач В. М.	
Особливості етапу початкової спортивної підготовки у важкій атлетиці	37
Марцінковський І. Б., Єремєєва Є. А.	
Поширені травми у художній гімнастиці та заходи їх попередження (огляд літератури)	40
Марцінковський І. Б., Єрофєєнко А. Д.	
Поширені травми у фехтуванні та заходи їх попередження за даними літератури	44
Цап А. О., Сокол О. В.	
Розвиток фехтування як виду спорту	47

СУЧАСНІ МОВИ І ПРИКЛАДНА ЛІНГВІСТИКА

Єганова Л. Л.	Особливості викладання німецької мови як другої іноземної після англійської.....	50
Литвинова А. Д., Ворчакова І. Є.	Автоматичний переклад юридичних текстів: аналіз неточностей і їхні правові наслідки	52
Філенко У. Ю.	Особливості функціонування вторинних текстів у сучасному комунікативному просторі (на матеріалі детективного дискурсу)	54

СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ НАУКИ

Бобіна О. В.	Третій рік навчання під час війни (2024): побіжний звіт директора ННГІ.....	57
Кравчук О. Ю., Гордієнко Д. О.	Практики забезпечення політичної безпеки в державі: міжнародний досвід	60
Матвієнко Л. В.	Спогади мешканців селища Первомайське: реалії лютого 2022 року.....	63
Оліфірова М. В., Матвієнко Л. В.	Особливості становища бізнесу на Миколаївщині, зумовлені російсько-українською війною 2014–2024 рр.	64
Сонечко О. С.	Рекреаційні та природні ресурси Миколаївщини: можливості відновлення	66
Сонечко О. С., Сугакова П. В.	Проблема водопостачання міста Миколаєва в умовах військової агресії: виклики та медико-соціальні наслідки	68

ПСИХОЛОГІЯ

Домашевська Д. П., Литвиненко І. С.	Розвиток емоційної регуляції як стратегія соціальної адаптації осіб з обмеженими фізичними можливостями	70
Кудряшова Д. С., Литвиненко І. С.	Протидія та попередження булінгу в закладах освіти	72
Ларченко І. В.	Локус контролю як чинник професійного самовизначення, стресостійкості та ментального здоров'я випускників професійно технічних навчальних закладів в умовах стресогенності	74
Литвиненко І. С., Вітко Ю. С.	Особливості прояву пізнавальної активності у старшокласників у процесі навчально-пізнавальної діяльності	78
Литвиненко І. С., Догарева В. В.	Смислоутворення як чинник переживання травматичного досвіду	81
Литвиненко І. С., Жело Ю. В.	Організація інклюзивного навчання для дітей з особливими освітніми потребами в закладах дошкільної освіти	83
Литвиненко І. С., Жереги О. В.	Особливості використання почуття гумору як ресурсу психологічного подолання перешкод.....	86
Литвиненко І. С., Козирева Є. В.	Психологічна допомога членам сімей загиблих воїнів.....	89
Литвиненко І. С., Манзарук Н. О.	ПТРС у дітей, які пережили психотравмуючі події.....	91
Литвиненко І. С., Розумяк С. О.	Психологічні особливості попередження конфліктів у подружній сім'ї	92

Литвиненко І. С., Мочалова О. В.	Особливості мотивування на здоровий спосіб життя студентської молоді в сучасних реаліях українського суспільства.....	94
Литвиненко І. С., Тимченко С. О.	Психологічна готовність дітей дошкільного віку до навчання в школі.....	97
Миргородський С. О., Литвиненко І. С.	Агресивні реакції та шляхи їх корекції в молодших школярів	99
Олексюк О. М., Гучек О. В.	Структура психологічної готовності психологів до професійної діяльності.....	101
Олексюк О. М., Коваль А. С.	Психологічна характеристика юнацького віку в сучасних умовах.....	103
Олексюк О. М., Козут О. В.	Стресові фактори в умовах професійної діяльності вчителя.....	105
Олексюк О. М., Приходько О. А.	Механізми психологічного впливу реклами на світогляд молоді	107
Сінченко В. М., Коренєва Ю. П.	Війна і дитинство на Миколаївщині: психологічні наслідки та прогноз на майбутнє.....	109
Чугуєва І. Є., Болотня Г. Б.	Тривожність як сучасна психологічна проблема та методи її подолання.....	111

ЛІТЕРАТУРНІ СТОРІНКИ

Сонечко О. С.	Наші янголи... ..	114
	Хвили тихої, мілкої Балтики... ..	114
	Мій дім... ..	115
	Місто в гірлі Інгулу... ..	115
ВИМОГИ ДО СТРУКТУРИ ТА ОФОРМЛЕННЯ НАУКОВИХ СТАТЕЙ.....		119
ЗРАЗОК ОФОРМЛЕННЯ СТАТТІ		120
ВИПАДКИ СКОРОЧЕНЬ, ЩО ЧАСТО ТРАПЛЯЮТЬСЯ У НАУКОВИХ ТЕКСТАХ		121

Наукове видання

ГУМАНІТАРНИЙ ВІСНИК НУК

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

ВИПУСК 17

Редколегія не завжди поділяє погляд авторів статей.
За достовірність викладених фактів відповідальність несе автор.

Формат 60×84¹/₈. Ум. друк. арк. 14,2. Тираж 100 пр. Зам. № 3012-1.

Поліграфічне підприємство СПД Румянцева Г. В.
54038, м. Миколаїв, вул. Бузника, 5/1.
Свідоцтво МК № 11 від 26.01.2007 р.